

Nieuwsbrief

In dit nummer

Datums vergaderingen 2017	1
Wiskundige tekens in datumveld	2
Solitaire jaartallen	5
Gedcom-fenomenen	7
Internet	10

1 Datums vergaderingen 2017 en locatie

Vrijdag (!) 27 januari 2017 = Nieuwjaarsreceptie = 1 dag later

Donderdag 23 maart 2017 = DVD2017

Donderdag 25 mei 2017

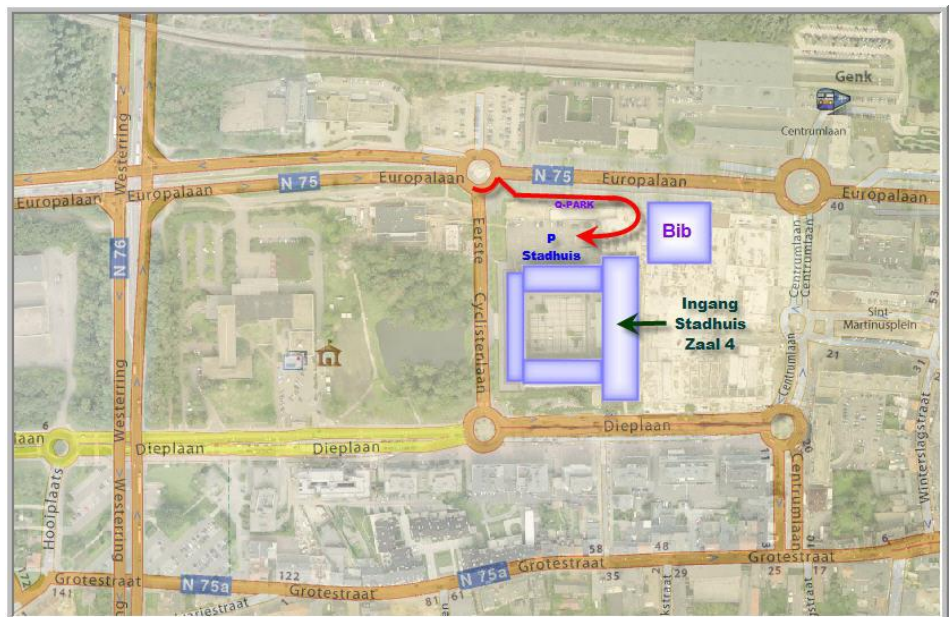
Donderdag 28 september 2017

Donderdag 23 november 2017

Telkens van 19u30 tot 22u00.

STADHUIS van GENK, ZAAL 4.

Vlakbij is er ruime parking.

Vorige vergadering
22 september 2016
29 aanwezigen

Volgende samenkomst
Vrijdag (!) 27 januari 2017
Nieuwjaarsreceptie
om 19u30
STADHUIS Genk
Stadsplein 1
3600 Genk

Sinds 27 maart 2016 bestaat de
PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG 23 jaar.

2 Wiskundige tekens in datumveld

In elke handleiding voor PG staat dat je de woordjes ‘voor, na en circa’ moet schrijven in de PG-datumvelden wanneer je een ‘onvolledige’ datum schrijft.

Zie Ivo Gilisen, Cursus PRO-GEN voor beginners, druk 2013, p.23

Zie J.Mulderij & D.Scholte in't Hoff, Gebruikersdocumentatie, 2012, p.33, 56 en 71

Zie Frederik Smessaert, Basiscursus PRO-GEN, 2003, p.73

Zie Akki Holla, Genealogie en de PC, 1994, p.51-52.

Toch duiken er steeds weer gevallen op die deze uitdrukkelijke raad in de wind slaan en de wiskundige tekens $<$, $>$ en $\pm$ gaan gebruiken als alternatief.

Helemaal te gek wordt het wanneer men door gebrek aan elementaire wiskundige kennis de tekens $<$ en $>$ met elkaar gaat verwarren en aan het na-teken de betekenis ‘vóór’ toekent en aan het vóór-teken de betekenis ‘na’ toekent.

In deze chaos bekommt men een kafkaïaanse genealogie ☹.

Wanneer men eindelijk tot inzicht komt dat men totaal verkeerd bezig is, stelt men zijn hoop op uw voorzitter om bij meer dan 17.000 personen plus bij vele duizenden relaties dit probleem op te lossen, liefst op een snelle en vooral eenvoudige manier zonder veel extra arbeid.

Dit verhaal wou ik jullie niet onthouden omdat naar mijn mening PRO-GEN waarschijnlijk het enige genealogische programma ter wereld is die dat probleem in een mum van tijd kan oplossen met een minimum aan arbeid. Naar analogie van een kreet van een bekend automerk moet ik weer eens uit volle borst schreeuwen “My PRO-GEN is fantastic!” ☺.

In onderstaand artikel behandel ik de gevallen correct en niet kafkaïaans zoals het in werkelijkheid was.

2.1 Probleemstelling

- Er stond geschreven:

>1801 zonder spatie en ook als > 1805 met spatie.

$>13-5-1780$ door de nul bij “mei” weg te laten behield men toch net 10 tekens.

>23101783 door de 2 liggende streepjes weg te laten behield men 9 tekens.

<1888 zonder spatie en ook als < 1901 met spatie.

$<21-9-1821$

<09041856

± 1804 (met spatie) en ook ± 1807 (zonder spatie)

Een hele variatie aan modellen. Men wou van die wiskundige tekens af en ze vervangen door “voor” ($<$) en “na” ($>$) en “circa” ($\pm$)

- Uiteindelijk moest er keurig komen te staan:

na 1801, na 1805

na 1780 (13-5 mocht verdwijnen),

na 1783 (2310 mocht verdwijnen)

voor 1888, voor 1901

voor 1821 (21-9 mocht verdwijnen)
 voor 1856 (0904 mocht verdwijnen)

circa 1804, circa 1807, ...

2.2 De oplossing

Hoe los je dat allemaal op? Met **CHAF** natuurlijk.

- Werk soort per soort af (> bij geb, > bij ovl, ..., < bij geb, < bij ovl, ... ± bij geb, ± bij ovl, ...)

2.3 Een exemplarisch voorbeeld met “>” [na] in geboorte

Selecteer alle gevallen die in Geboorte datum het teken “>” bevatten via Voorbeeldscrem invullen....

Datum : ~> .... Alt-Z

- Start CHAF in Uitvoer gegevens personen .... Naar beeldscrem ..... klik Geboorte datum aan .... Kies in CHAF voor **E**(xpressie) en vul in .....

ChaF optie menu B	Veto optie
Aantal personen : 4	Record = 1
Geselecteerde personen : 4	Veldnaam= Geboorte datum
Selectievoorwaarde : Geboorte datum ~ ">"	Percentage gereed: 25
Aan te passen veld : Geboorte datum	Huidige waarde : >1801
Vervanging deel veld? : N	Nieuwe waarde : na 1801
VTX expressie : "na "+YEAR\$(geboorte datum)	Wijzingen? (jnr) : J
(O)ver- of (B)ij schrijven: O	Invoer akkoord
Aanpassing mutatedatum? : N	
Veto per wijziging? : J	
Invoer akkoord	

Het veto-schermpje

let op: “na[spatie]” ....

..... als je in het vet-screm ziet dat het goed is, kan je de J(a) of de N(een) veranderen in de R(epeteren); dan handelt CHAF alle gevallen na elkaar af zonder je tussenkomst.

2.4 Een exemplarisch voorbeeld met “<” [voor] in overlijden

Selecteer alle gevallen die in Overlijden datum het teken “<” bevatten via Voorbeeldscrem invullen....

Datum : ~< .... Alt-Z

- Start CHAF in Uitvoer gegevens personen .... Naar beeldscrem ..... klik Overlijden datum aan .... Kies in CHAF voor **E**(xpressie) en vul in .....

```

ChaF optie menu B
Aantal personen      :      4
Geselecteerde personen :      4
Selectievoorwaarde   : Overlijden datum ~ "<"

Aan te passen veld   : Overlijden datum
Vervanging deel veld? : N

VTX expressie        :
"voor "+YEAR$(overlijden datum)

(O)ver- of (B)ijschrijven: 0

Aanpassing mutatie datum? : N
Veto per wijziging?       : J

Invoer akkoord

```

```

Veto optie
Record = 1
Veldnaam= Overlijden datum
Percentage gereed: 25

Huidige waarde : <1888
Nieuwe waarde  : voor 1888

Wijzingen? (jnr) : J

Invoer akkoord

```

Het veto-schempje

let op: "voor[spatie]" ....

..... als je in het voorbeeld ziet dat het goed is, kan je de J(a) of de N(een) veranderen in de R(epeteren); dan handelt CHAF alle gevallen na elkaar af zonder je tussenkomst.

2.5 Een exemplarisch voorbeeld met "±" [circa] in Doop datum

Selecteer alle gevallen die in Doop datum het teken "±" bevatten via Voorbeeldscherm invullen....
Datum : ~± .... Alt-Z

Je kan je selectie tonen door van schermlijst te veranderen want een kolom Doop zit niet in de standaardlijst van PG .... Druk O van Opties .... Andere lijstindeling kiezen .... Kies DOOPBRON
Doop bron overzicht

- Start CHAF in Uitvoer gegevens personen .... Naar beeldscherm ..... klik Doop datum aan .... Kies in CHAF voor E(xpressie) en vul in .....

```

ChaF optie menu B
Aantal personen      :      7
Geselecteerde personen :      7
Selectievoorwaarde   : Doop datum ~ "±"

Aan te passen veld   : Doop datum
Vervanging deel veld? : N

VTX expressie        :
"circa "+YEAR$(doop datum)

(O)ver- of (B)ijschrijven: 0

Aanpassing mutatie datum? : N
Veto per wijziging?       : J

Invoer akkoord

```

```

Veto optie
Record = 1
Veldnaam= Doop datum
Percentage gereed: 14

Huidige waarde : ±1802
Nieuwe waarde  : circa 1802

Wijzingen? (jnr) : J

Invoer akkoord

```

Het veto-schempje

let op: "circa[spatie]" ....

..... als je in het voorbeeld ziet dat het goed is, kan je de J(a) of de N(een) veranderen in de R(epeteren); dan handelt CHAF alle gevallen na elkaar af zonder je tussenkomst.

3 Solitaire jaartallen

3.1 Probleemstelling

Er was nog een bijkomende wens.

- Er stond geschreven:

[spatie] [spatie] [spatie] [spatie] [spatie] [spatie]1975

Men had dus het jaartal door middel van spaties ‘geforceerd’ rechts achteraan uitgelijnd en men wou van die spaties af zodat het jaartal aan het begin van het veld kwam te staan

- Uiteindelijk moest er dus keurig komen te staan: “1975 “

3.2 De oplossing

Hoe los je dat allemaal op? Weer met **CHAF** natuurlijk!

- Werk soort per soort af (bij geb, bij ovl, ...)

3.3 Een exemplarisch voorbeeld met rechts uitgelijnde jaartallen in adres


```

| Adres |
| Datum : 1801 |
  
```

- Selecteer alle gevallen van dit type in adres, eventueel met een combinatie van Voorwaarde en Manueel.

De actuele schikkingssituatie tonen kan NIET in een lijst, ook NIET in een zelfgemaakte lijst want PG “forceert” de uitlijning in zijn lijsten via Geen (is toch Links), Links, Midden en Rechts. Merk op dat PG geen enkele standaardlijst bevat waarin de Adres datum getoond wordt! Wij zullen dus alles zelf moeten maken.

- Je kan de actuele schikkingssituatie enkel beoordelen in de functie Bekijken.
- Toch een lijst?
  - .... PRO-GEN hulpprogramma's..... Overige .... Definities aanpassen Lijsten, blokken en opmaak veranderen .... Persoonslijsten veranderen .... Nieuwe definitie maken ..... neem ADRES Adressenlijst als voorbeeld/basis ..... maak na Naam een kolom bij ..... verander de titel in Datum ..... zet de breedte op 11 .... Uitlijning Geen (maakt niets uit want PG “forceert” steeds zijn uitlijning. Een correcte weergave van de actuele uitlijning in het veld zelf, krijg je nooit te zien via een lijst) ..... Verander Inhoud van het veld in : Adres datum ..... verander de “hoofdtitel” in : Adressenlijst met datum ..... Esc ..... Opslaan JA ..... Geef naam ADRESDAT.LST .... Enter .... De omschrijving staat er al ..... Terug naar hoofdmenu ....
  - Roep deze lijst op in de Totaalijst : Personen door O(pties)..... Andere lijstindeling kiezen ..... je zelfgemaakte lijst staat als laatste in het keuzemenu .....

- Toch selecteren?

1) Via voorwaarde = PG heeft voor Adres datum geen (!) Voorwaarde aan boord. Je zal dus zelf een voorwaarde moeten maken.

Wijzigen gegevens personen .... L van seLecteren ..... Opgeslagen voorwaarde kiezen.... ga ergens in de lijst staan ..... druk Insert en er wordt een blanco lijn gemaakt .... Druk F1 om die blanco lijn in te vullen met de Voorwaarde

```
DAY$(Adres datum)=" " AND Adres datum <> " "
```

En noteer in de Omschrijving
Personen met een onvolledige Adres datum

2) Manueel = roep je lijst "Adressenlijst met datum" op en druk op spatiebalk om het gewenste geval te markeren. Later kan je dan seLecteren : de Gemarkeerde records.

- Verbeteren van de geselecteerde Adres datums

Start CHAF in Uitvoer gegevens personen .... Naar beeldscherm ..... klik Adres datum aan .... Kies in CHAF voor E(xpressie) en vul in .....

```

ChAF optie menu B
Aantal personen      : 7
Geselecteerde personen : 5
Selectievoorwaarde  : DAY$(Adres datum)=" " AND Adres datum <> " "

Aan te passen veld   : Adres datum
Vervanging deel veld? : N

VTX expressie
TRIMS(adres datum)+" : "
Tussen de aanhalingstekens staan 6 spaties

(O)ver- of (B)ijschrijven: B
(V)oor- of (A)chteraan   : V
Spatie tussenvoegen?     : J
Hier JA of NEEN maakt geen verschil

Aanpassing mutatiedatum? : N
Veto per wijziging?      : J

Invoer akkoord
  
```

```

Veto optie
Record = 1
Veldnaam= Adres datum
Percentage gereed: 20

Huidige waarde : 1850
Nieuwe waarde  : 1850      1850

Wijzingen? (jnr) : J

Invoer akkoord
  
```

..... als je in het voorbeeld ziet dat het goed is, kan je de J(a) of de N(een) veranderen in de R(epeteren); dan handelt CHAF alle gevallen na elkaar af zonder je tussenkomst.

```

Waarschuwing
De opgegeven waarde wordt afgebroken tot 4 tekens.

Record      = 1
Veldnaam    = Adres datum
Nieuwe waarde= 1850      1850
Echte waarde= 1850

Wijzigingen doorvoeren: J
Programma nu stoppen  : N

Invoer akkoord
  
```


3.4 Is het sop de kool waard?

Bij mijn onderzoek naar de behandeling van deze “solitaire jaartallen” ben ik op een zeer eigenaardig fenomeen gestoten; PG doet wat met die ‘solitaire jaartallen’ in combinatie met Gedcom!

Wanneer je van zo’n PG-bestand een Gedcom maakt dan worden die ‘solitaire jaartallen’

in Gedcom opgeslagen als

```
Datum : 1850          2 DATE 1850
Datum :      1801      2 DATE 1801
```

Dus, links of rechts uitgelijnd in je PG-bestand maakt niets uit voor Gedcom. In beide gevallen is die Gedcom-notitie hetzelfde.

Wanneer wij nu van die Gedcom terug een nieuw PG-bestand maken dan zien wij dat **alle** solitaire jaartallen door PG overal rechts uitgelijnd worden.

```
Datum :      1850
Datum :      1801
```

Met andere woorden : solitaire jaartallen “geforceerd” links uitlijnen in hun datumvelden is slechts een tijdelijke situatie.

Eens je bestand in contact komt met Gedcom worden de ‘solitaire jaartallen’ in PG **overal** standaard rechts uitgelijnd in hun datumveld.

Johan Mulderij reageerde op dit uitlijnenfenomeen:

“Overigens: dat rechts uitlijnen met spaties van een jaartal stamt nog uit de tijd dat het uitlijnen in de lijst niet zo makkelijk mogelijk was. Dat zou nu niet meer nodig zijn. Wellicht dat ik die spaties in een volgende versie weg laat. Met vriendelijke groet, Johan Mulderij”.

4 Gedcom-fenomenen

4.1 Onvolledige datums

Bij ontstentenis van het datumelement ‘dag’ schrijf ik dikwijls dingen als

```
Datum : ??-05-1880
```

In een PG-Gedcom wordt dat genoteerd als “2 DATE MAY 1880”.

Merk op dat “??-“ niet meer aanwezig is in het Gedcom-bestand.

Wanneer wij van deze Gedcom terug een nieuw PG-bestand maken dan wordt onze oorspronkelijke ‘??-05-1880’ ook een rechts uitgelijnde notitie, analoog aan de Gedcom-behandeling van de hoger beschreven ‘solitaire jaartallen’.

```
Datum :      05-1880
```

Besluit: ‘??-“ zetten als ‘dag’ in datums is ook maar een tijdelijke situatie. Eens je bestand in contact komt met Gedcom worden die gevallen door PG standaard herwerkt en herschreven.

N.B. Ik heb mij in dit onderzoek beperkt tot **uitsluitend** PRO-GEN uit, PRO-GEN in.

Hoe het allemaal precies in elkaar zit wanneer je andere genealogisch programma’s als bv. Aldfaer in het proces betreft, heb ik niet onderzocht.

Let op: datums waar ook de maand met ?? wordt aangeduid blijven na een Gedcom-passage onveranderd.

Datum : ??-??-1961 blijft **Datum : ??-??-1961**

4.2 Gedcom-vertalingen

Onderstaand lijstje gebruikt PG bij het vertalen van en naar Gedcom.

Te bereiken in je PG via drive:\PG30\NL\PGGEDCOM.TXT.

60 : circa	70 : ABT
61 : voor	71 : BEF
62 : na	72 : AFT
63 : circa	73 : EST
<p>persoonlijk heb ik deze 63 : circa vervangen door 63 : estim</p> <p>estimatie, zie WNT: Schatting; raming. Sinds lang veroud.. Ik gebruik deze afkorting om 1) in nauwe overeenstemming te zijn met de Gedcom tag EST en 2) omdat "estim" bovendien dicht aanleunt bij het Frans en het Engels zodat die afkorting in mijn Franse en Engelse teksten ook begrijpbaar is. Dat resulteert in zinnen als: 'Apollonia Ceyskens, geboren estim 1723 te Koersel' en 'Apollonia Ceyskens, born estim 1723 in Koersel'.</p> <p>Een ander alternatief dat misschien beter klinkt in het Nederlands van tegenwoordig zou kunnen zijn 63 : schat. Dat zou resulteren in correct klinkende zinnen als: 'Apollonia Ceyskens, geboren schat 1723 te Koersel'. Maar ... is nonsens in een Engelse tekst 'Apollonia Ceyskens, born schat 1723 in Koersel'.</p>	<p>betekent: Estimated. Geschat op basis van een algoritme.</p> <p>Bv. van zo'n algoritme: in de 18e-19e eeuw was een man gemiddeld 27-29 jaar en een vrouw gemiddeld 24-26 jaar bij het 1e huwelijk. (bron: vele testen via WinAncetre en zie ook literatuur).</p>
64 : circa	74 : CAL
Ik ken geen beter Nederlands woord dat naar geest én naar taal de tag CAL weergeeft.	Betekent: Calculated mathematically. Wiskundig berekend.
65 : in	75 : ABT
Volgens mij stemt 'in' taalkundig helemaal niet overeen met 'ABT' (ongeveer/rond). IN het jaar .... is iets anders dan ROND het jaar ...	Gedcom kent geen correcte tag die ons Nederlandse woord 'in' weergeeft. Het probleem 'in' krijgt in PG geen correcte oplossing bij gebrek aan een beter alternatief.
66 : rond	76 : ABT
80 : -	90 : BET/AND
81 : -	91 : BETWEEN/AND
82 : -	92 : FROM/TO

4.3 Ongehuwde moeders en Gedcom

Let op: ongehuwde moeders krijgen na een Gedcom-passage een huwelijk door Gedcom aangesmeerd!

Gedcom kan schijnbaar geen relaties (moeder-kind) leggen zonder dat er eerst een huwelijk is.

Na een Gedcom-passage zal je dus handmatig die ten onrechte gevormde huwelijksfiches moeten deleten in je PG.

Ze zijn 'relatief' gemakkelijk te herkennen: vrouwen hebben geen man maar wel een blanco huwelijk.

Je spoort ze op door de Relaties te sorteren op Man. De ongehuwde moeders staan dan beneden aan de lijst.

Alle gemarkeerde gevallen in één handeling deleten doe je door CONTROL-DELETE.

4163	Zeegers, Joseph Hubert	Timmermans, Maria Elisab	10-07-1937
10339	Zeven, Petrus	Potters, Henrica	
8439	Zezebrouck, Arnold Lode	Doigny, Maria Antoinette	03-11-1843
8438	Zezebrouck, Arnold Lode	Dehansez, Maria Josephin	
8437	Zezebrouck, Lodewijk Ba	Gilissen, Maria Margarit	
* 11114		Agten, Marie Thérèse	
* 11115		Bellefroid, Barbara Mari	
* 11116		Bellefroid, Catherine Ba	
* 11117		Bex, Johanna Maria	
* 11118		Bleus, Maria Ida	
* 11120		Boussier, Aleydis	
* 11121		Boussier, Anna	
* 11122		Boussier, Elisabeth	
* 11123		Briers, Marie Brigide	
* 11124		Busse, Maria Louise	
* 11125		Caro, Maria	
* 11126		Champagne, Maria Ida	

4.4 Maken en terugzetten Gedcom

Bij het maken en terugzetten van een Gedcom in PG duikt bij mij uit de niets de tag FAM

MARR(CIVIL_Y) SOUR TEKST op. Die "_Y-tag" kan je in geen enkel PG-veld terugvinden, laat staan koppelen met een PG-veld. Uit correspondentie met Johan Mulderij heb ik begrepen dat "Die notatie met haakjes eigenlijk een noodgreep is".

4.5 Nog wetenswaardigheden over PG-Gedcom

Bij GEDCOM Export zijn er de 'geavanceerde opties' waarvan sommige de gegevens permanent veranderen als je dat GEDCOM bestand weer inleest in PRO-GEN of een ander programma:

- "Namen ongewijzigd laten i.p.v. GEDCOM formaat"
Als je die optie op NEE zet, dan wordt er een poging gedaan om de naam qua Hoofd- en kleine letters te standaardiseren. D.w.z. voorvoegsels met kleine letters en de hoofdnaam met een hoofdletter.
Als je die optie op JA zet, dan blijven hoofd- en kleine letters zoals ze zijn ingevoerd.
- "Tag's met underscores omzetten naar NOTE"
Als deze optie aan staat zullen bijv. Titel2, Titel3, Kladd, Getuigen als NOTE worden opgeslagen en daardoor in het ontvangende programma als opmerking verschijnen. Kan van belang zijn als het ontvangende programma je geen optie heeft om onbekende gegevens op een zelf te kiezen plek op te bergen.
- "Voorvoegsels achter achternaam plaatsen"
Als deze optie aan staat wordt "van den Berg" als "Berg, van den" in het GEDCOM bestand geplaatst. Met name interessant voor programma's die geen voorvoegsels herkennen.

Daarnaast zijn er nog wel een paar andere zaken van belang:

- Als de Voornaam of de Achternaam een /-teken bevat (zal niet vaak voorkomen) dan wordt dat teken vervangen door een spatie, omdat in GEDCOM de naam moet worden opgeslagen als 1 NAME Voornaam/Achternaam/
- Als in een tijd-veld een punt is gebruikt wordt dat teken vervangen door een “.” zoals voorgeschreven in GEDCOM.
- Als er een kind is waarvan er bij de ouders geen relatiekaart is, dan wordt er een extra relatie aangemaakt, omdat in GEDCOM koppeling van een kind aan ouders altijd via een FAM-record verloopt.

--

Met vriendelijke groet,
Johan Mulderij

5 Internet

5.1 Oud schrift

Drie archiefinstellingen hebben gezamenlijk een website ontwikkeld waarmee het lezen van oude handschriften geoefend kan worden.

<http://historiek.net/online-oefentool-voor-lezen-oude-handschriften/64610/>

http://watstaatdaer.nl/?utm_source=Historiek&utm_medium=email&utm_campaign=Nieuwsbrief+Historiek+-+week+42+2016

5.2 Nieuwe website van Familiekunde Limburg

Onze Limburgse collega's hebben hun website in een volledig nieuw jasje gestoken. Proficiat. Mooi werk.

<http://www.familiekunde-limburg.be/>

Ivo

PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw

<http://www.pro-gen.be>

Maatschappelijke zetel:
Emiel Van Dorenlaan 44
3600 GENK
België
Ondernemings- en btw-nummer: 0887.398.956

E-mail:

ivo.gilisen@pro-gen.be (voorzitter)
bob.joosten@pro-gen.be (ondervoorzitter)
luc.klaps@pro-gen.be (penningmeester)
rik.jaeken@pro-gen.be (verzendingen dvd)
joseph.ory@pro-gen.be (lid)
jaak.simons@pro-gen.be (lid)

dvd@pro-gen.be (alles i.v.m. onze jaarlijkse dvd)

Bezoek ons op het web
<http://www.pro-gen.be>